
SÖZLEŞME METİNLERİ

ÇOCUK NAFAKASI VE DİĞER AİLE NAFKA TÜRLERİNİN ULUSLARARASI TAHSİLİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME*

(23 Kasım 2007 tarihinde akdedilmiştir)

Bu Sözleşme'ye Taraf olan Devletler,

Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşme'ye yönelik Devletler arasında işbirliğini geliştirme arzusuyla,

Sonuç veren ve erişilebilir, hızlı, verimli, uygun maliyetli, duyarlı ve adil usullere yönelik ihtiyacın bilincinde olarak,

Mevcut Lahey Sözleşmeleri, diğer uluslararası belgeler, özellikle 20 Haziran 1956 tarihli Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsiline İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin en iyi özelliklerini esas almayı arzu ederek,

Teknolojilerindeki gelişmelerden yararlanma ve ihtiyaçların değişmesi ve teknolojideki ilerlemelerin yeni fırsatlar yaratması sebebiyle gelişmeye devam eden esnek bir sistem oluşturma arayışıyla,

20 Kasım 1989 tarihli Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 3. ve 27. maddeleri uyarınca aşağıdaki durumları hatırlatarak,

– Çocukları ilgilendiren tüm faaliyetlerde, çocuğun üstün yararı temel alınmalıdır,

– Her çocuğun fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve toplumsal gelişmesini sağlayacak yeterli yaşam standardına sahip olma hakkı vardır,

---

* Türkiye Cumhuriyeti, La Haye Sözleşmesi'nin onaylanmasını 25 Nisan 2006 tarihli ve 6708 sayılı Kanun ile (RG 5.5.2016-29703) uygun bulmuş, Sözleşme 9.5.2016 tarihli ve 2016/8848 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış ve bu Karar ile Sözleşmenin metni, 22.5.2016 tarihli ve 29719 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

** Bu Sözleşme'ye, ilgili dokümanlar da dâhil olmak üzere, "Sözleşmeler" başlığı altında, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı'nın (www.hcch.net) internet sitesinden erişilebilir. Sözleşme'nin geçmişi için, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı, Yirmi Birinci Oturum Tutanakları'na [yayınlanacak] bakınız.

- Ebeveyn/Ebeveynler veya çocuktan sorumlu diğer kişiler, kendi imkanları ve mali güçleri ölçüsünde, çocuğun gelişmesi için gerekli hayat şartlarını sağlama konusunda başlıca sorumluluğa sahiptir, ve
- Taraf Devletler, uluslararası anlaşmaların akdi de dâhil olmak üzere, ebeveyn/ebeveynler veya çocuktan sorumlu diğer kişilerden, özellikle de söz konusu kişilerin çocuktan farklı bir ülkede yaşadığı durumlarda, çocuğun nafakasının tahsil edilmesini sağlamak için gerekli tüm önlemleri almalıdır,

Bu Sözleşme’yi akdetmeye karar vermişler ve aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM I – AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Madde 1

Amaç

Bu Sözleşme’nin amacı, özellikle aşağıdaki hususları gerçekleştirerek çocuk nafakası ve diğer aile nafaka türlerinin etkin bir şekilde uluslararası tahsilini sağlamaktır:

- a) Akit Devletlerin makamları arasında kapsamlı bir işbirliği sistemi kurarak;
- b) Nafaka kararlarının tesis edilmesi için elverişli uygulamalar yaparak;
- c) Nafaka kararlarının tanıma ve tenfizini sağlayarak; ve
- d) Nafaka kararlarının hızlı bir şekilde tenfizi için etkin önlemler şart koşarak.

Madde 2

Kapsam

- (1) Bu Sözleşme aşağıdaki hususlara uygulanır:
  - a) 21 yaşından küçüklere yönelik ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka yükümlülüklerine;
  - b) a) bendi kapsamında bir taleple başvuru yapıldığında eş nafakasına yönelik bir kararın tanıması ve tenfizi veya tenfizine; ve
  - c) Bölüm II ve III hariç olmak üzere, eş nafakasına.

- (2) Herhangi bir Akit Devlet, 62. madde uyarınca, 18 yaşını doldurmuş kişilere Sözleşme'nin uygulanmasını sınırlama hakkına 1. fıkranın a) bendi kapsamında çekince koyabilir. Bu çekinceyi koyan bir Akit Devlet, çekinceyle hariç tutulan söz konusu yaştaki kişilere Sözleşme'nin uygulanmasını talep etme hakkına sahip olamaz.
- (3) Herhangi bir Akit Devlet, 63. madde uyarınca bu Sözleşme'nin tümünü veya bir bölümünü, özellikle korunmaya muhtaç kişilere ilişkin yükümlülükler de dâhil olmak üzere, aile ilişkisi, ebeveynlik, evlilik veya kayın hısımlığından doğan herhangi bir nafaka yükümlülüğüne kadar genişleteceğini beyan edebilir. Böyle bir beyan, iki Akit Devlet arasında, ancak beyanlarının aynı nafaka yükümlülüklerini ve Sözleşme'nin aynı bölümlerini kapsaması durumunda, sorumluluk doğurur.
- (4) Bu Sözleşme'nin hükümleri çocuklara ebeveynlerinin medeni hallerine bakılmaksızın uygulanır.

Madde 3

Tanımlar

Bu Sözleşme'nin amacı bakımından:

- a) “Alacaklı”, nafakanın ödeneceği veya ödeneceği iddia edilen kişiyi ifade eder;
- b) “Borçlu”, nafaka borcu olan veya boru olduğu iddia edilen kişiyi ifade eder;
- c) “Adli yardım”, başvuranlara haklarını bilip ileri sürmelerine ve başvuruların talep edilen Devlette bütün yönleriyle ve etkin bir şekilde ele alınmasını sağlamaya yönelik gerekli yardımı ifade eder. Bu tür yardım sağlama araçları, gerektiği şekilde hukuki danışmanlık, yetkili makam önünde dava açma hususunda yardım, yasal temsil ve dava masraflarından muafiyeti içerebilir;
- d) “Yazılı anlaşma”, herhangi bir araçla kayıt altına alınmış ve içeriğinin daha sonra referans olarak kullanılabilir şekilde erişilebilir olduğu anlaşmayı ifade eder;

- e) “Nafaka düzenlemesi”, nafaka ödemelerine ilişkin
- i) yetkili bir makam tarafından düzenlenmiş veya geçerli bir belge olarak onaylanmış olan; veya
  - ii) yetkili bir makam tarafından gerçekliği doğrulanmış veya karara bağlanmış, kaydedilmiş veya sunulmuş olan ve yetkili makamının inceleme ve değişiklik konusu olabilen;

yazılı anlaşmayı ifade eder:

- f) “Korunmaya Muhtaç Kişi”, kişisel yetilerindeki bir noksan veya yetersizlik nedeni ile kendisine bakamayan kişiyi ifade eder.

BÖLÜM II – İDARI İŞBİRLİĞİ

Madde 4

Merkezi Makamın Tayini

- (1) Âkit Devletler, Sözleşme tarafından verilen görevleri yerine getirmesi için bir Merkezî Makam tayin ederler.
- (2) Federal Devletler, birden fazla hukuk sistemi olan Devletler veya özerk bölgesel birimlere sahip Devletler birden fazla Merkezi Makam atayabilir ve görevlerine yönelik bölgesel veya kişisel kapsamını belirler. Bir Devletin birden fazla Merkezi Makam atadığı durumlarda, herhangi bir bildirim söz konusu Devlet içindeki uygun Merkezi Makama iletmesi için bir Merkezi Makam belirler.
- (3) Merkezi Makam veya Merkezi Makamların tayini, iletişim bilgileri ve 2. fıkrada belirtildiği üzere gerekli hallerde işlevlerinin kapsamı, onay veya katılım belgesi tevdi edildiğinde veya 61. madde uyarınca beyanname verildiğinde Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansının Daimi Bürosu’na bir Akit Devlet tarafından bildirilir. Taraf Devletler, herhangi bir değişikliği derhal Daimi Büro’ya bildirir.

Madde 5

Merkezi Makamların Genel Görevleri

Merkezi Makamlar:

- a) Birbirleriyle işbirliği yapar ve Sözleşme'nin amaçlarına ulaşabil-
mek için Devletlerinde bulunan yetkili makamlar arasında işbirli-
ğini teşvik eder;
- b) Sözleşme'nin uygulanmasında karşılaşılan güçlüklerle karşı müm-
kün olduğunca çözüm arayışında olurlar.

Madde 6

Merkez Makamların Özel Görevleri

- (1) Merkezi Makamlar, Bölüm III'te düzenlenmiş olan başvurulara
ilişkin yardım sağlar. Özellikle;
  - a) Bu tür başvuruları iletir ve alır;
  - b) Bu tür başvurularla ilgili usulî işlemleri başlatır veya söz ko-
nusu işlemlerin yapılmasını kolaylaştırır.
- (2) Bu tür başvurulara ilişkin aşağıdaki hususları sağlamak üzere
tüm uygun önlemleri alır:
  - a) Koşullar gerektirdiğinde, adli yardım sağlamak veya kolaylaş-
tırmak;
  - b) Borçlu veya alacaklının yerini tespit etmeye yardımcı olmak;
  - c) Borçlu veya alacaklıların gelirle ilgili ve gerektiği takdirde
mallarının yerinin tespiti de dâhil olmak üzere diğer mali ko-
şullarına ilişkin ilgili bilgi edinmeye yardımcı olmak;
  - d) Nafakanın gönüllü ödenmesini sağlamak için uygun olduğu
durumlarda arabuluculuk, uzlaşma veya benzer süreçler kulla-
narak dostane çözümler teşvik etmek;
  - e) Ödenmemiş borçlar da dâhil olmak üzere nafaka kararlarının
devam eden tenfizini kolaylaştırmak;
  - f) Nafaka ödemelerinin tahsil edilmesini ve hızlı transferini ko-
laylaştırmak;

- g) Yazılı veya diğer delillerin elde edilmesini kolaylaştırmak;
  - h) Nafakanın tahsili için gerektiğinde soybağının kurulmasına yardım sağlamak;
  - i) Mahiyeti ülkesellik barındıran ve bekleyen nafaka başvurusunun sonucunu güvenceye almayı amaçlayan gerekli geçici önlemleri sağlamak için dava işlemlerini başlatmak veya başlatılmasını kolaylaştırmak;
  - j) Tebligatı kolaylaştırmak.
- (3) Bu madde kapsamında Merkezi Makamın görevleri, kendi Devletin yasalarının izin verdiği ölçüde, kamu kuruluşları veya söz konusu Devletin yetkili makamlarının denetimine tabi olan diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilebilir. Söz konusu kamu kuruluşları veya diğer kurumların tayini, iletişim bilgileri ve görev kapsamı, bir Akit Devlet tarafından Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansının Daimi Bürosu'na bildirilir. Taraf Devletler, herhangi bir değişikliği derhal Daimi Büro'ya bildirir.
- (4) Bu maddedeki veya 7. maddedeki hiçbir durum, talep edilen Devletin hukukuna göre sadece adli makamlar tarafından icra edilebilen yetkileri kullanmak üzere Merkezi Makama yükümlülük getirdiği şeklinde yorumlanamaz.

Madde 7

Özel önlem talepleri

- (1) Bir Merkezi Makam, 10. madde kapsamındaki bir başvuru işlem görmekte değilse Madde 6 (2) b), c), g) h) i) ve j) uyarınca başka bir Merkezi Makama nedenlerini belirterek uygun özel önlemler alması yönünde talepte bulunabilir. Talepte bulunulan Merkezi Makam, söz konusu önlemlerin Madde 10 bağlamında başvuruda bulunabilecek kişinin olası başvurusuna yardımcı olmak için ya da böyle bir başvurunun başlatılıp başlatılmamasını belirlemede gerekli olduğu yönünde kanaate ulaşırsa, uygun önlemleri alır.
- (2) Bir Merkezi Makam ayrıca talep eden Devlette görülmekte olan nafaka tahsiline ilişkin uluslararası bir unsur barındıran bir davayla ilgili olarak bir başka Merkezi Makamın talebi üzerine özel önlemler alabilir.

Madde 8

Merkezi Makam masrafları

- (1) Her Merkezi Makam bu Sözleşme'yi uygularken kendine ait masrafları karşılar.
- (2) Merkezi Makamlar, 7. madde uyarınca özel önlem talebinden doğan istisnai masraflardan başka Sözleşme kapsamındaki hizmetlerin sağlanmasına yönelik başvurudan herhangi bir ücret talebinde bulunamaz.
- (3) Talep edilen Merkezi Makam bu maliyetteki söz konusu hizmetlerin sağlanması için başvuranın izni olmadan 2. fıkrada belirtilen hizmetlerin masraflarını tahsil edemez.

BÖLÜM III – MERKEZİ MAKAMLAR ARACILIĞIYLA BAŞVURULAR

Madde 9

Merkezi Makamlar Aracılığıyla Başvuru

Bu bölüm kapsamındaki bir başvuru, başvuranın yerleşim yerinin bulunduğu Akit Devletin Merkezi Makamı aracılığıyla talepte bulunulan ülkenin Merkezi Makamına yapılır. Bu hükmün amaçları çerçevesinde, yerleşim yeri sadece orada bulunmayı kapsamaz.

Madde 10

Başvuru Olanakları

- (1) Aşağıdaki başvuru kategorileri, bu Sözleşme kapsamında talep eden Devlette nafaka tahsil etmeyi amaçlayan alacaklı için uygundur:
  - a) Bir kararın tanınması veya tanınma ve tenfizi;
  - b) Talep edilen Devlette verilen veya tanınan bir kararın tenfizi;
  - c) Soybağının belirlenmesinin gerekli olduğu haller de dâhil olmak üzere, hiçbir mevcut kararın bulunmadığı talep edilen Devlette bir kararın verilmesi;

- d) Talepte bulunulan devlette bir kararın tanınma ve tenfizi, 20. Madde kapsamında tanınma ve tenfizin esasına ilişkin bir eksiklik ya da 22. Maddenin b) veya e) fıkralarında belirtilen nedenler yüzünden mümkün değilse ya da reddedilmişse, söz konusu talepte bulunulan devlette bir kararın verilmesi;
  - e) Talep edilen Devlette verilen bir kararın değiştirilmesi;
  - f) Talep edilen Devlet dışında bir Devlette verilen bir kararın değiştirilmesi;
- (2) Bu Sözleşme kapsamında talep eden Devlette aleyhine nafaka kararı bulunan borçlu aşağıdaki başvurulardan yararlanabilmelidir:
- a) talep edilen devlette önceki bir kararın tenfizinin durdurulması ya da sınırlandırılmasına yol açan bir kararın ya da eşdeğerde bir işlemin tanınması;
  - b) Talep edilen Devlette verilen bir kararın değiştirilmesi;
  - c) Talep edilen Devlet dışında bir Devlette verilen bir kararın değiştirilmesi;
- (3) Bu Sözleşme’de aksine hüküm bulunmadıkça, 1. ve 2. fıkralardaki başvurular talep edilen Devletin hukukuna göre belirlenir ve fıkra 1 c)- f) ve 2 b) ve c)’deki başvurular talep edilen Devletteki yetki kurallarına tabidir.

Madde 11

Başvuru içeriği

- (1) 10. madde kapsamındaki tüm başvurular asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:
- a) Başvuru veya başvuruların mahiyetine ilişkin açıklama;
  - b) Başvuranın adres ve doğum tarihi de dâhil olmak üzere adı ve iletişim bilgileri;
  - c) Muhatabın (karşı tarafın) adı ve biliniyor ise adres ve doğum tarihi;
  - d) Kendisi için nafaka istenen kişinin adı ve doğum tarihi;
  - e) Başvurunun dayandığı gerekçeler;

- f) Alacaklı tarafından yapılan bir başvuruda, nafaka ödemesinin nereye gönderileceği veya elektronik olarak iletileceğine ilişkin bilgi;
  - g) Madde 10 (1) a) ve (2) a) kapsamındaki başvuru hariç, Talep edilen Devlet tarafından 63. madde uyarınca bir beyanla belirtilen herhangi bir bilgi veya belge;
  - h) Talep eden Devletin Merkezi Makamında başvuruyu işleme koymakla sorumlu kişi veya birimin adı ve iletişim bilgileri.
- (2) Uygun olduğu ve bilindiği ölçüde, başvuru ayrıca, özellikle aşağıdaki hususları içerir:
- a) Alacaklının mali durumu;
  - b) Borçlunun işverenin adı ve adresi ile borçlunun mallarının mahiyeti ve konumu da dâhil olmak üzere, borçlunun mali durumu;
  - c) Ve davalının yerinin tespitine yardımcı olabilecek başka herhangi bir bilgi.
- (3) Başvurana ücretsiz adli yardım sağlamaya ilişkin belgeler de dâhil olmak üzere, gerekli destekleyici bilgi veya belgeler başvuruya eklenir. Madde 10 (1) a) ve (2) a) kapsamındaki başvurularda, başvuruya yalnızca 25. maddede sıralanan belgeler eklenir.
- (4) 10. madde kapsamındaki bir başvuru, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı tarafından önerilen ve yayınlanan formla yapılabilir.

Madde 12

Başvuruların ve davaların Merkezi Makamlar aracılığıyla iletilmesi, alınması ve işleme konulması

- (1) Talep eden Devletin Merkezi Makamı, başvurunun değerlendirilmesinde gerekli olduğu bilinen tüm bilgi ve belgelerin başvuruya eklenmesi konusunda başvurana yardımcı olur.
- (2) Talep eden Devletin Merkezi Makamı, başvurunun Sözleşme hükümlerine uygun olduğuna kanaat getirdiğinde başvuruyu başvuran adına ve onun rızası ile talep edilen Devletin Merkezi Ma-

kamına iletir. Başvuruya Ek 1’de belirtilen teslimat formu eklenir. Talep eden Devletin Merkezi Makamı, talep edilen Devletin Merkezi Makamı tarafından istendiğinde, Madde 16 (3), 25 (1) a), b) ve d) ve (3) b) ve 30 (3) kapsamında belirtilen herhangi bir belgenin menşee Devletin yetkili makamı tarafından onaylanmış tam suretini temin eder.

- (3) Talep edilen Merkezi Makam, başvurunun alındığı tarihten itibaren altı hafta içinde, Ek 2’de belirtilen şekilde başvurunun alındığını bildirir ve talep eden Devletin Merkezi Makamını başvuru ile ilgili olarak öncelikle hangi adımların atıldığı ya da atılacağı hakkında bilgilendirir ve gerekli olan başka bilgi ve belgeyi talep edebilir. Aynı altı haftalık süre içinde, talep edilen Merkezi Makam, talep eden Merkezi Makama başvurunun ilerleyişiyle ilgili bilgi vermekle sorumlu kişi veya birimin adı ve iletişim bilgilerini sağlar.
- (4) Bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde, talep edilen Merkezi Makam başvuru durumunu talep eden Merkezi Makama bildirir.
- (5) Talep eden ve talep edilen Merkezi Makamlar aşağıdakilerle ilgili olarak birbirlerine bilgi verir:
  - a) Belirli bir davadan sorumlu kişi veya birim;
  - b) Davanın ilerleyişi,

Söz konusu Makamlar ayrıca talep edilen bilgileri vaktinde sağlamalıdır.

- (6) Merkezi Makamlar konuların düzgün bir şekilde değerlendirilmesini sağlayacak en kısa sürede davayı işleme koyar.
- (7) Merkezi Makamlar en hızlı ve etkili iletişim araçlarını kullanırlar..
- (8) Talep edilen Merkezi Makam, bir başvuruyu işleme koymayı ancak Sözleşme şartlarının yerine getirilmediğinin açık olduğu durumlarda reddedebilir. Böyle bir durumda, Merkezi Makam ret sebeplerini derhal talep eden Merkezi Makama bildirir.
- (9) Talep edilen Merkezi Makam yalnızca ek belge veya bilgilerin gerekli olduğu gerekçesiyle bir başvuruyu reddedemez. Bununla beraber, talep edilen Merkezi Makam talep eden Merkezi Makam-

dan söz konusu ek bilgi ve belgeleri isteyebilir. Talep eden Merkezi Makam üç ay içinde veya talep edilen Merkezi Makam tarafından belirlenen daha uzun bir süre içinde istenen bilgi ve belgeleri sağlamazsa talep edilen Merkezi Makam artık başvuruyu işleme koymama kararı alabilir. Böyle bir durumda, talep eden Merkezi Makama kararını bildirir.

Madde 13

İletişim araçları

Akit Devletlerin merkezi makamları tarafından bu Bölüm uyarınca yapılan herhangi bir başvuru ve ona eklenmiş veya bir merkezi makam tarafından sağlanmış herhangi bilgi ya da belgeye, yalnızca ilgili merkezi makamlar arasında kullanılan iletişim ortam ve araçları nedeniyle karşı tarafça itiraz edilemez.

Madde 14

İşlemlere Etkin Katılım

- (1) Talep edilen Devlet, başvuranın, tenfiz ve temyiz yolları da dâhil olmak üzere, bu Bölüm kapsamındaki başvurulardan kaynaklanan işlemlere etkin katılımını sağlar.
- (2) Söz konusu etkin katılımı sağlamak için talep edilen Devlet, üçüncü fıkranın uygulandığı durumlar hariç olmak üzere, 14 ve 17. Madde uyarınca adli yardım sağlar.
- (3) Talep edilen Devlet, başvuranın gerekli işlemleri böyle bir yardıma gerek olmadan yapabilmesine imkân tanıdığı ve Merkezi Makamın bu gibi gerekli hizmetleri ücretsiz olarak sağladığı ölçüde, başvurana ücretsiz adli yardım sağlamaya mecbur değildir.
- (4) Ücretsiz adli yardım eşdeğer ulusal davalarda sağlanandan daha az olamaz.
- (5) Hiçbir menkul kıymet, bono veya mevduat, ne şekilde tanımlanmış olursa olsun, Sözleşme kapsamındaki davaya ait masraf ve giderlerin teminatı olarak istenemez.

Madde 15

Çocuk nafakası başvurularına yönelik ücretsiz adli yardım

- (1) Talep edilen Devlet, 21 yaşından küçüklere yönelik ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka yükümlülüklerine ilişkin bu Bölüm kapsamında alacaklı tarafından yapılan tüm başvurularda ücretsiz adli yardım sağlar;
- (2) Birinci fıkradaki düzenlemeye rağmen, talep edilen Devlet, Madde 10 (1) a) ve b) kapsamındaki başvurular ve Madde 20 (4)'te düzenlenen davalar hariç olmak üzere, başvuru veya temyizcinin dayandığı gerekçenin açıkça temelsiz olduğu sonucuna varırsa ücretsiz adli yardımını reddedebilir.

Madde 16

Çocuk merkezli mali durum araştırmasının kullanımına izin verilmesi beyanı

- (1) Madde 15 (1)'deki düzenlemeye rağmen, bir Devlet 63. madde uyarınca çocuğun mali durumunun değerlendirilmesine yönelik araştırmaya bağlı olarak Madde 10 (1) a) ve b) kapsamındaki başvurular ve Madde 20 (4)'te düzenlenen davalar hariç olmak üzere, ücretsiz adli yardım sağlayacağını beyan edebilir.
- (2) Bir Devlet, böyle bir beyanda bulunurken, araştırmayı tamamlamak için gereken mali ölçütler de dâhil olmak üzere, çocuğun mali durumunun değerlendirilmesinde uygulanacak yöntemle ilişkin Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansının Daimi Bürosu'na bilgi sağlar.
- (3) Birinci fıkrada belirtilen başvuru, aynı fıkrada belirtilen beyanda bulunmuş olan bir Devlete yapılmışsa, başvuran tarafından verilmiş olan çocuğun mali durumunun 2. Fıkrada belirtilen ölçütleri karşıladığını belirten resmi bir onayı içerir. Talep edilen Devlet, yalnızca başvuranın sağladığı bilgilerin doğru olmadığına ilişkin haklı gerekçelerin bulunduğu kanaat getirirse çocuğun mali durumuna ilişkin daha fazla kanıt talebinde bulunabilir.

- (4) Ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka yükümlülüklerine ilişkin bu Bölüm kapsamındaki başvurular açısından talep edilen Devletin hukuku tarafından sağlanan en elverişli adli yardım, çocuk için 1. ila 3. fıkralar kapsamında sağlananlardan çok daha elverişli ise, en elverişli adli yardım sağlanır.

Madde 17

15. ve 16. madde kapsamına girmeyen başvurular

Bu Sözleşme kapsamında 15. veya 16. madde kapsamına girmeyen tüm başvurularda:

- a) Ücretsiz adli yardım hükmü, mali durum ya da gerçek değer tespitine tabi tutulabilir.
- b) Menşe Devlette ücretsiz adli yardımdan faydalanan başvuran, tanıma ve tenfiz davalarında, aynı koşullarda talepte bulunulan Devletin hukuku tarafından sağlanan ücretsiz adli yardımdan en azından aynı ölçüde faydalanma hakkına sahiptir.

BÖLÜM IV– YASAL GİRİŞİME İLİŞKİN KISITLAMALAR

Madde 18

Yasal girişimlere ilişkin kısıtlamalar

- (1) Alacaklının mutat meskenin bulunduğu Akit Devlette verilen bir kararda, kararın değiştirilmesi veya yeni bir kararın verilmesine ilişkin işlemler borçlu tarafından, alacaklının mutat meskeni kararın verildiği Devlette olduğu sürece, herhangi bir başka Akit Devlette yapılamaz.
- (2) 1. fıkra aşağıdaki durumlarda uygulanamaz:
- a) Çocuklarla ilgili olarak nafaka yükümlülüklerine ilişkin anlaşmazlıklar dışında, söz konusu diğer Akit Devletin yargı yetki-siyle ilgili tarafların yazılı olarak anlaşmış olması halinde;
- b) Alacaklının açıkça belirterek ya da mümkün olan ilk fırsatta yargı yetkisine itirazda bulunmadan davanın esasına ilişkin sa-

- vunma yaparak söz konusu diğer Akit (Taraf) Devletin yargı yetkisini onaylaması halinde;
- c) Menşe Devletin yetkili makamının kararı değiştirmek veya yeni bir karar vermek için yargı yetkisini kullanamaması veya kullanmayı reddetmesi halinde; veya
- d) Menşe Devlette verilen bir kararın, değiştirilmesi veya yeni bir karar verilmesi işlemlerinin yapılması düşünülen Akit Devlet- te tanınmaması ya da tenfizinin beyan edilememesi halinde.

BÖLÜM V – TANIMA VE TENFİZ

Madde 19

Bölümün Kapsamı

- (1) Bu bölüm, nafaka yükümlülüğü bakımından adli veya idari makam tarafından verilen bir karara uygulanır. “Karar” terimi, söz konusu makam huzurunda veya bu makam tarafından varılmış bir çözüm veya anlaşmayı da içermektedir. Bir karar, indeksleme yoluyla otomatik tashihi ve ödenmemiş borçlar ile geriye dönük nafaka veya faizlerin ifası istemini ve masraf ya da giderlerin belirlenmesini içerebilir.
- (2) Bir karar yalnızca nafaka yükümlülüğüne ilişkin değilse, bu Bölüm hükümleri söz konusu kararın sadece nafaka yükümlülüklerini ilgilendiren kısmına uygulanır.
- (3) 1. fıkranın amacı doğrultusunda, “idari makam” kurulduğu Devletin hukukuna göre, kararları,
- a) temyiz konusu olabilen ya da adli bir makam tarafından inceleme konusu yapılabilen; ve
- b) Aynı konuda adli bir makamın kararıyla benzer bir kuvvet ve etkiye sahip olan kamu kuruluşunu ifade eder.
- (4) Bu Bölüm ayrıca 30. maddeye tabi nafaka düzenlemelerine de uygulanır.
- (5) Bu Bölümün hükümleri, 37. madde uyarınca talepte bulunulan Devletin yetkili makamına doğrudan yapılan tanıma ve tenfiz talebine de uygulanır.

Madde 20

Tanım ve tenfiz esasları;

- (1) Bir Akit Devlette (“menşe Devlet”) alınmış bir karar aşağıdaki koşullarda diğer Akit Devletlerde tanınır ve tenfiz edilir:
  - a) İşlemlerin başladığı dönemde davalının mutat meskeni menşe Devlette bulunuyor ise;
  - b) Davalı açıkça belirterek ya da mümkün olan ilk fırsatta yargı yetkisine itirazda bulunmadan davanın esasına ilişkin savunma yaparak yargı yetkisini onaylamış ise;
  - c) İşlemlerin başladığı dönemde alacaklının mutat meskeni menşe Devlette bulunuyor ise;
  - d) Davalının menşe Devlette çocukla birlikte yaşıyor olması veya orada yerleşim yeri edinmiş ve çocuğa destek sağlamış olması şatıyla, işlemlerin başladığı dönemde kendisine nafaka bağlanması kararı verilen çocuğun mutat meskeni söz konusu menşe Devlette bulunuyor ise;
  - e) Çocuklarla ilgili olarak nafaka yükümlülüklerine ilişkin anlaşmazlıklar dışında, taraflar arasında yargı yetkisine ilişkin yazılı bir anlaşma yapılmış ise; veya
  - f) Yargı yetkisi, yalnızca taraflardan birinin tabiiyetine dayandırılmadıkça kişisel statü veya velayet sorumluluğuyla ilgili söz konusu yargı yetkisini gerçekleştiren bir makam tarafından karar verilmiş ise.
- (2) Bir Akit Devlet, 62. madde uyarınca, fıkra 1 c), e) veya f) ile ilgili olarak çekince koyabilir.
- (3) 2. fıkra kapsamında çekince koyan bir Akit Devlet, kendi kanunu benzer durumlarda yetkili makamlarına yargı yetkisi tanımış veya tanıyabilecek olduğu takdirde, söz konusu kararı tanır ve tenfiz eder.
- (4) 2. fıkra kapsamında konulan bir çekinceден ötürü kararın tanınması mümkün değilse ve borçlunun yerleşim yeri Akit Devlette ise, bu Akit Devlet alacaklının yararına karar verilmesi için gerek-

li bütün önlemleri alır. Yukarıdaki cümle, 19. maddenin 5. fıkrası kapsamında tanınma ve tenfiz için yapılan doğrudan taleplere veya Madde 2 (1) b)'de atıfta bulunulan nafaka talebine uygulanamaz.

- (5) 18 yaşından küçük bir çocuğun lehinde verilen bir karar, yalnızca 1. fıkranın c), e) veya f) bentleri açısından konulmuş bir çekince sebebiyle tanınamıyor ise, bu kararın talepte bulunulan Devlette söz konusu çocuğun nafaka için uygunluğunu saptadığı kabul edilir.
- (6) Bir karar, yalnızca menşe Devlette bir sonuç doğuruyorsa tanınır ve yalnızca menşe Devlette tenfizi mümkün ise tenfiz edilir.

Madde 21

Bölünebilirlik ve kısmi tanıma ve tenfiz

- (1) Talepte bulunulan Devlet kararın tamamını tanıyamadığı veya tenfiz edemediği takdirde, kararın bölünebilen herhangi bir kısmını tanıyabilir veya tenfiz edebilir ki karar bu şekilde de tanınabilir veya tenfiz edilebilir olsun.
- (2) Kararın kısmi olarak tanınmasına veya tenfizine her zaman başvurulabilir.

Madde 22

Tanım ve tenfizi reddetme gerekçeleri

Kararın tanınması ve tenfizi aşağıdaki koşullarda reddedilebilir:

- a) Kararın tanınması ve tenfizi talepte bulunulan Devletin kamu düzenine (“ordre public”) açıkça aykırı ise;
- b) Karar, usule ilişkin bir konu ile ilgili olarak sahtecilikle elde edilmişse;
- c) Aynı taraflar arasında ve aynı amacı taşıyan davalar talepte bulunulan Devletin yetkili makamı huzurunda görülmekte ise ve söz konusu davalar ilk kez açılıyorsa;
- d) Karar, talepte bulunulan Devlette veya başka bir Devlette, aynı taraflar arasında verilen ve aynı amacı taşıyan kararlarla uyuş-

madığında, söz konusu uyuşmayan kararın talepte bulunulan Devlette tanınması ve tenfizi için gerekli şartları taşıması koşuluyla;

- e) Davalının menşe Devletteki davada hazır bulunmadığı ve temsil edilmediği durumlarda:
  - i) Menşe Devlet hukukunun davanın ihbarına olanak sağlamasına karşın davalıya usulüne uygun ihbar yapılmamış ve kendisini savunma hakkına sahip olamamışsa; veya
  - ii) Menşe Devlet hukuku davanın ihbarına olanak sağlamıyor, karar davalıya usulüne uygun bir şekilde bildirilmemiş ve maddî vakia ve hukukî hususlara ilişkin itiraz ya da temyiz imkânı sunulmamışsa; veya
- f) Kararın 18. maddeyi ihlal ederek verildiği durumlarda.

Madde 23

Tanıma ve tenfiz başvurusuna ilişkin usul

- (1) Bu Sözleşme'nin hükümlerine göre, tanıma ve tenfiz usulleri talepte bulunulan Devletin hukukuna tâbi olur.
- (2) Bölüm III uyarınca bir kararın tanıma ve tenfiz başvurusu Merkezi Makam aracılığı ile yapıldığında yerlerde, talep edilen Merkezi Makam derhal:
  - a) Başvuruyu, kararın tenfizini gecikmesizin beyan edecek ya da tenfizi için kararı kayıt altına alacak olan makama yönlendirir; veya
  - b) Yetkili makam kendisi ise, söz konusu tedbirleri kendisi alır.
- (3) 19. maddenin 5. fıkrası uyarınca talepte bulunulan Devletteki yetkili makama doğrudan talepte bulunulduğunda, söz konusu makam vakit kaybetmeksizin kararın uygulanabilir olduğunu bildirir veya tenfiz kararını kayda geçirir.
- (4) Beyan etme ve kayda geçirme yalnızca madde 22 a)'da belirtilen gerekçeye dayanarak reddedilebilir. Bu aşamada ne başvuru sahibi ne de davalının herhangi bir görüş sunma hakkına sahiptir.

- (5) Başvuru sahibi ve davalı, 2. ve 3. fıkralar kapsamında yapılan beyan veya kayıt veya bunlara ilişkin olarak 4. fıkra kapsamındaki ret hakkında gecikmeksizin bilgilendirilirler ve söz konusu kişiler esas ya da usule ilişkin olarak itiraz veya temyiz yoluna başvurabilirler.
- (6) İtiraz veya temyize, 5. fıkra kapsamında bildirim yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içinde gidilir. İtiraz veya temyiz başvurusunda bulunan tarafın yerleşim yeri, bildirim veya kaydın yapıldığı veya reddedildiği Akit Devlette değilse, itiraz veya temyize bildirim yapıldığı tarihten itibaren 60 gün içinde gidilir.
- (7) İtiraz veya temyiz, aşağıdaki hususlara dayanabilir:
  - a) 22. maddede belirtilen tanıma ve temyizi reddetme gerekçeleri;
  - b) 20. madde kapsamında tanıma ve temyiz esasları;
  - c) Madde 25 (1) a), b) veya d) veya (3) b) gereğince iletilen herhangi bir belgenin aslına uygunluğu veya bütünlüğü.
- (8) Davalının itiraz ya da temyizi, tanıma ve tenfiz vadesi dolmuş ödemelere ilişkin olduğu ölçüde, borcun yerine getirildiği hususuna da dayanabilir.
- (9) Başvuru sahibi ve davalı, itiraz veya temyizi takiben karar hakkında gecikmeksizin haberdar edilir.
- (10) Talepte bulunulan Devletin hukuku izin verdiği takdirde, yeni bir temyiz istisnai bir durum olmadığı sürece kararın tenfizini askıya alma sonucu doğurmaz.
- (11) Herhangi bir temyiz de dâhil olmak üzere, tanıma ve tenfiz kararı alınırken yetkili makam süratle hareket eder.

Madde 24

Tanıma ve tenfiz başvurularına yönelik diğer usuller

- (1) 23. maddenin 2. ila ve 11. fıkra hükümlerine rağmen, bir Devlet, 63. madde uyarınca, bu maddede belirtilen tanıma ve tenfiz usulünü uygulayacağını beyan edebilir.

- (2) Bölüm III uyarınca bir kararı tanıma ve tenfiz başvurusu Merkezi Makam aracılığı ile yapıldığında, talep edilen Merkezi Makam derhal;
  - a) Ya tanıma ve tenfiz uygulamasına karar verecek yetkili makama başvuruyu yönlendirir; ya da
  - b) Kendisi yetkili makam ise, söz konusu kararı kendisi alır.
- (3) Tanıma ve tenfiz kararı, dava usulüne uygun olarak ve derhal davalıya ihbar edildikten ve iki tarafın da kendilerini ifade edebilmeleri için yeterli imkân verildikten sonra, yetkili makam tarafından verilir.
- (4) Yetkili makam, Madde 22 a), c) ve d)'de belirtilen tanıma ve tenfizi reddetme gerekçelerini re'sen (kendiliğinden) dikkate alabilir. Yetkili makam, madde 20, 22 ve 23 (7) c)'de belirtilen hususları, davalı tarafından ileri sürülmüş olması halinde ya da bu hususlara ilişkin şüphelerin 25. maddeye istinaden sunulan belgelerin metinlerinden açıkça anlaşılması halinde dikkate alabilir.
- (5) Tanıma ve tenfizin reddi, tanıma ve tenfiz vadesi dolmuş ödemelere ilişkin olduğu ölçüde, borcun yerine getirildiği hususuna da dayanabilir.
- (6) Talep edilen Devletin hukuku izin verdiği takdirde, herhangi bir temyiz istisnai bir durum olmadığı sürece kararın tenfizini askıya alma sonucu doğurmaz.
- (7) Herhangi bir temyiz de dâhil olmak üzere, tanıma ve tenfiz kararı alınırken yetkili makam süratle hareket eder.

Madde 25

Belgeler

- (1) 23. madde veya 24. madde kapsamındaki tanıma ve tenfiz başvurusuna aşağıdaki belgeler eklenir:
  - a) Kararın tam metni;
  - b) Menşee Devlette kararın uygulanabilir olduğunu belirten belge, ve kararın bir idari makam tarafından verilmesi durumunda söz konusu Devlet, 57. madde uyarınca idari makamlarının kararlarının her zaman koşulları yerine getirdiğini belirtmemiş

- ise 19. maddenin 3. fıkrasında belirtilen koşulların sağlandığını belirten belge;
- c) Davalı, menşe devletteki duruşmalarda hazır bulunmamış ve temsil edilmemiş ise, davalıya davanın ihbarının usulüne uygun olarak yapılmış ve kendini savunma imkânının sunulmuş olduğunu veya davalıya kararın usulüne uygun bir şekilde bildirildiği ve maddî vakıa ve hukukî hususlara ilişkin itiraz ya da temyiz imkânının sunulduğunu tasdik eden belge veya belgeler;
  - d) gerektiğinde, ödenmemiş borç miktarını ve söz konusu miktarın hesaplandığı tarihi gösteren bir belge;
  - e) gerektiğinde, indeksleme yoluyla otomatik tahsis sağlayan bir karar durumunda, gereken hesaplamaları yapmak için lüzumlu bilgiyi içeren bir belge;
  - f) gerektiğinde, başvuru sahibinin menşe Devlette aldığı ücretsiz adli yardım kapsamını gösteren belge.
- (2) Madde 23 (7) c) uyarınca bir itiraz veya temyiz durumunda veya talepte bulunulan Devletteki yetkili makamın talebi üzerine, ilgili belgenin menşe Devletteki yetkili makamınca onaylanmış tam sureti derhal aşağıdakiler tarafından sağlanır:
- a) Başvurunun Bölüm III uyarınca yapıldığı hallerde, talep eden Devletin Merkezi Makamı tarafından;
  - b) İstemin talepte bulunulan Devletin yetkili makamına doğrudan yapıldığı hallerde, başvuru sahibi tarafından.
- (3) Bir Akit Devlet 57. madde uyarınca aşağıdaki hususları belirtebilir;
- a) Kararın menşe Devletteki yetkili makam tarafından onaylanmış tam suretinin başvuruya eklenmesi gerektiği;
  - b) Kararın tam metni yerine, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı tarafından önerilen ve yayımlanan formatta da olabilecek menşe Devletin yetkili makamı tarafından verilen kararın özeti veya bir bölümünü, kabul edeceği durumları; veya
  - c) 19. maddenin 3. fıkrası koşullarının yerine getirildiğini belirten bir belgenin istenmediği.

Madde 26

Kararın tanınmasına yönelik başvuruya ilişkin usul

Bu bölüm hükümleri, niteliğine uygun düştüğü şekilde, bir kararın tanınması başvurularına uygulanır, meğer ki tenfiz istemi, kararın Menşeyen Devlette geçerli olması istemi ile değiştirilmiş olsun.

Madde 27

Maddî Vakıalara İlişkin Kararlar

Talepte bulunulan Devletin herhangi bir yetkili makamı, menşeyen Devletin yargı yetkisini dayandırdığı maddî vakıalara ilişkin kararlarla bağlıdır.

Madde 28

Esasa İlişkin İnceleme Yapılmaması

Bir kararın esasına ilişkin olarak talepte bulunulan Devletin herhangi bir yetkili makamı tarafından inceleme yapılamaz.

Madde 29

Çocuğun veya başvuranın hazır bulunmasının gerekli olmaması

Çocuğun veya başvuranın hazır bulunması, bu Bölüm kapsamında talepte bulunulan Devletin herhangi bir işleminde aranmaz.

Madde 30

Nafaka düzenlemeleri

- (1) Bir Akit Devlette yapılan nafaka düzenlemesi, menşeyen Devlette tenfizi mümkün bir karar olması koşuluyla, bu Bölüm kapsamındaki bir kararın tanınması ve uygulanması hakkına sahiptir.
- (2) Madde 10 1) a) ve b) ve (2) a) bağlamında “karar” terimi nafaka düzenlemesini kapsar.
- (3) Nafaka düzenlemesinin tanınması ve tenfizi başvurusuna aşağıdaki belgeler eklenir:

- a) Nafaka düzenlemesinin tam metni; ve
  - b) belirli bir nafaka düzenlemesinin menşe Devlette karar olarak uygulanabilir olduğunu belirten bir belge.
- (4) Nafaka düzenlemesinin tanınması ve tenfizi aşağıdaki koşullarda reddedilebilir:
- a) tanıma ve tenfiz talepte bulunulan Devletin kamu düzenine açıkça aykırı ise;
  - b) nafaka düzenlemesi tahrifat veya sahtecilik yoluyla elde edilmişse;
  - c) nafaka düzenlemesi, talepte bulunulan Devlette veya başka bir Devlette, aynı taraflar arasında verilen ve aynı amacı taşıyan bir karara çeliştiğinde, söz konusu çelişen kararın talepte bulunulan Devlette tanınma ve tenfizi için gerekli şartları taşıması koşuluyla;
- (5) Madde 20, 22, 23 (7), 25 (1) ve (3) hariç bu bölümün hükümleri aşağıdaki haller dışında nafaka düzenlemesinin tanınması ve tenfizine uygun düştüğü şekilde uygulamaktadır:
- a) Madde 23 (2) ve (3) uyarınca yapılan bir bildiri veya kayıt yalnızca 4 a) fıkrasında belirtilen nedenden dolayı reddedilebilir;
  - b) Madde 23 (6)'da bahsedildiği şekilde bir itiraz veya temyiz yalnızca aşağıdaki hususlara dayanabilir:
    - i) 4. maddede belirtilen tanıma ve temyizi reddetme gerekçeleri;
    - ii) 3. fıkra gereğince iletilen bir belgenin aslına uygunluğu ve bütünlüğü;
  - c) Madde 24(4)'te belirtilen usule göre, yetkili makam bu maddenin 4. fıkrasının a bendinde yer alan tanıma ve tenfizin reddi nedenine ilişkin re'sen (kendiliğinden) incelemede bulunabilir. Yetkili makam, bu maddenin 4. fıkrasında yer alan bütün tanıma ve tenfizin reddi nedenlerini ve 3. Fıkra uyarınca iletilen herhangi bir belgenin aslına uygunluğu ya da doğruluğunu, davalı tarafından ileri sürülmüşse veya söz konusu hususlara ilişkin şüpheler, belgelerin metinlerinden açıkça anlaşılıyorsa yeniden inceleme konusu yapabilir.”

- (6) Nafaka düzenlemesinin tanınması ve tenfizi işlemleri, düzenlemeye ilişkin bir itirazın Akit Devletin yetkili bir makamı tarafından incelenmekte olması halinde durdurulur.
- (7) 63. madde uyarınca bir Devlet nafaka düzenlemesinin tanınmasına ve tenfizine ilişkin başvuruların sadece Merkezî Makamlar aracılığıyla yapılacağını beyan edebilir.
- (8) 62. madde uyarınca bir Akit Devlet nafaka düzenlemesini tanıma ve tenfiz etmeme hakkını saklı tutabilir.

Madde 31

Ara ve teyit emirleri sonucu alınan kararlar

Bir karar, bir ülkede verilen ara emir ve söz konusu ara emri teyit eden bir başka ülkenin yetkili makamı tarafından verilen emrin birlikte sonucu olarak alınıyorsa:

- a) Bu Devletlerin her biri bu Bölümün amaçları çerçevesinde menşe Devlet olarak kabul edilir;
- b) eğer davalı, teyit eden Devletteki işlemler hakkında usulüne uygun olarak bilgilendirilmiş ve kendisine ara emrin teyidine itiraz etme imkanı sunulmuşsa, 22. Maddenin e fıkrasında belirtilen koşullar sağlanır;
- c) eğer karar, teyit eden (onaylayan) devlette tenfiz edilebilir nitelikte ise, madde 20 (6)'da belirtilmiş olan, kararın menşe devlette tenfiz edilebilir nitelikte olması gerekliliği sağlanır; ve
- d) Madde 18, her iki Devletten birinde başlatılan kararın değiştirilmesi işlemlerine engel teşkil etmez.

BÖLÜM VI – TALEPTE BULUNULAN DEVLET TARAFINDAN TENFİZ

Madde 32

İç hukuk kapsamında tenfiz

- (1) Bu bölüm hükümlerine göre, tenfiz, talep edilen Ülke hukukuna göre gerçekleştirilir.
- (2) Tenfiz vakit kaybetmeden gerçekleştirilir.
- (3) Bir kararın V.Bölüm hükümlerine göre tenfiz edilebilir olduğu bildirildiğinde ya da tenfizi tescil edildiğinde, başvurunun merkezi makamlar aracılığıyla yapılması durumunda, tenfiz, başvuran tarafından başka bir işlem yapılmasına gerek olmadan devam eder.
- (4) Nafaka yükümlülüğünün süresine ilişkin kararın menşe devletinde uygulanan tüm kuralların etkisi göz önüne alınır.
- (5) Menşe devlet ya da talep edilen devletin kurallarından hangisi daha uzun bir süre öngörüyor ise, ödenmemiş borçların tenfizinin tâbi olduğu zamanaşımı süresi olarak belirlenecektir.

Madde 33

Eşit İşlem Yapma

Talep edilen Devlet, Sözleşmeye tâbi durumlarda da, en az iç hukukunda uyguladığı ile aynı kapsamdaki tenfiz usullerini sağlar.

Madde 34

Tenfiz tedbirleri

- (1) Akit Devletler, bu Sözleşme uyarınca kararları tenfiz için iç hukuklarında etkili tedbirleri alırlar.
- (2) Bu tür tedbirler şunları kapsayabilir:
  - a) ücret stopajı;

- b) banka hesapları ve diğer kaynaklardan haciz;
- c) sosyal güvenlik ödemelerinden kesinti;
- d) rehin tesisi veya mülkün cebri satışı;
- e) vergi iadesi stopajı;
- f) emeklilik gelirlerinin kısıtlanması ya da emeklilik gelirlerine el konması;
- g) kredi bürosu raporlaması;
- h) çeşitli ruhsatların verilmemesi, askıya alınması veya iptali (örneğin, ehliyet);
- i) Gönüllü uzlaşım için arabuluculuk, uzlaşma veya benzeri süreçlerin işletilmesi.

Madde 35

Fon Transferi

- (1) Akit Devletler, uluslararası anlaşmalar yoluyla da, nafaka ödemesi olarak kullanılabilir fon transferi için mevcut olan masrafi en az ve en verimli yöntemleri kullanmaya teşvik edilmektedir.
- (2) Kanunlarına göre para transferlerinin kısıtlı olduğu bir Akit Devlet, bu sözleşme kapsamında ödenecek fon transferine en yüksek önceliği tanıır.

BÖLÜM VII - KAMU ORGANLARI

Madde 36

Başvuran olarak kamu organları

- (1) Madde 10 (1) a) ve b) ve Madde 20 (4) uyarınca, tanıma ve tenfiz başvurularında “alacaklı”, nafakanın borçlu olduğu veya nafaka yerine sağlanan faydalar karşılığında masrafları tazmin edilecek kişinin yerine hareket eden bir kamu organını kapsar.
- (2) Nafakanın borçlu olduğu veya nafaka yerine sağlanan faydalar karşılığında masrafları tazmin edilecek kişinin yerine hareket etme hakkı bu kamu organının tabi olduğu yasa ile düzenlenir.

- (3) Bir kamu organı aşağıdakilerin tanınmasını veya tenfizini talep edebilir:
- a) Nafaka yerine sağlanan faydaların tazminini isteyen bir kamu organının başvurusu üzerine borçlu aleyhinde verilen karar;
  - b) Nafaka yerine alacaklıya sağlanan kazançlar ölçüsünde bir alacaklı ile borçlu arasında verilen bir karar.
- (4) Bir kararın tanınmasını veya tenfizini isteyen kamu organı istek üzerine 2. fıkra çerçevesinde hakkının verilmesi ve alacaklıya sağlanan menfaatlerden yararlanmak için gerekli belgeleri tedarik eder.

BÖLÜM VIII - GENEL HÜKÜMLER

Madde 37

Yetkili makamlara yapılan doğrudan talepler

- (1) Sözleşme, Akit Devletin iç hukukuna göre bir kişinin (başvuru sahibinin), o devletin yetkili makamına, 18. maddeye bağlı olarak bir nafaka kararının alınması veya değiştirilmesi amacı da dâhil olmak üzere Sözleşme’de düzenlenen konularda, doğrudan ulaşması için sağlanan usullere başvurma olasılığını bertaraf etmez.
- (2) Madde 40 (2), 42, 43 (3), 44 (3), 45 ve 55 hariç, Madde 14 (5), 17 b), ve V., VI., VII.

Bölüm ve bu bölüm hükümleri, bir Akit Devletteki yetkili bir makama doğrudan yapılan tanıma ve tenfiz taleplerinde uygulanır.

- (3) 2. fıkranın amacı doğrultusunda, 2. maddenin 1. fıkrasının a) bendi, söz konusu bentte belirtilen yaşın üzerinde olan korunmaya muhtaç kişiler için nafaka tahsis eden kararlara, böyle bir karar kişi belirtilen yaşa gelmeden önce ve o yaştan sonra ehliyetsizlik nedeniyle bakımını sağlamak için verilmişse, uygulanır.

Madde 38

Kişisel verilerin korunması

Sözleşme uyarınca toplanan veya iletilen kişisel veriler sadece toplanma veya iletilme amaçları için kullanılır.

Madde 39

Gizlilik

Bilgiyi işleyen herhangi bir yetkili, kendi Devletin kanunlarına uygun olarak bilginin gizliliğini sağlamak zorundadır.

Madde 40

Bilginin açıklanmaması

- (1) Yetkili, bu Sözleşme'nin uygulanmasında toplanan veya iletilen bilginin açıklanması ya da teyit edilmesinin bir kişinin sağlığını, güvenliğini veya özgürlüğünü tehlikeye atabileceğini tespit ederse, toplanan veya iletilen bilgiyi açıklamaz veya teyit etmez.
- (2) Bir merkezi makam tarafından yapılan bu anlamdaki tespit, özellikle de aile içi şiddet vakalarında, diğer merkezi makamlar tarafından da dikkate alınır.
- (3) Bu madde, Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gerekli olduğu sürece, yetkili makamlar tarafından ve yetkili makamlar arasında, bilgi toplama ve aktarmaya engel teşkil etmez.

Madde 41

Yasallaştırmamak

Bu Sözleşme'nin kapsamında herhangi bir yasallaştırma veya benzeri formalite gerekli değildir.

Madde 42

Temsil Yetkisi

Talep edilen Devletin Merkezi Makamı, başvurandan yalnızca adli işlemlerde veya diğer makamlar nezdinde kendi adına hareket etmesi veya bunun için bir temsilci atıyor olması durumunda temsil yetkisi talep edebilir.

Madde 43

Masrafların tahsili

- (1) Bu Sözleşme'nin uygulanmasında ortaya çıkan hiçbir masrafların tahsilatı, nafakanın tahsilatının önüne geçmeyecektir.
- (2) Devlet, kaybeden taraftan masrafları tahsil edebilir.
- (3) 10. Maddenin 1. Fıkrasının b bendine göre yapılan başvurularda, 10. Maddenin 1. Fıkrasındaki "alacaklı" terimi bir devleti içerir.
- (4) Bu madde, 8.maddeye halel getirmez.

Madde 44

Lisana İlişkin Koşullar

- (1) Başvuru ve ilgili belgeler orijinal dilinde olur ve talep eden devletin yetkili makamı tercümeden vazgeçmediği sürece, talep edilen devletin resmi diline ya da talep edilen 63. Maddeye göre bildirimde bulunarak kabul ettiğini belirttiği başka bir dile tercümesi beraberinde gelir.
- (2) Birden fazla resmi dili olan ve iç hukukuna dayanan nedenlerle tüm ülkede geçerli olmak üzere bu dillerden birisini seçemeyen Akit Devlet, 63. Maddeye göre bildirimde bulunarak, böyle belge ya da tercümelerin ülkenin belirli bölgelerinde hangi dilde hazırlanarak sunulması gerektiğini belirtmelidir.
- (3) Merkezi makamlarca aksi kararlaştırılmadıkça, böyle makamlar arasındaki diğer iletişim, talep edilen devletin resmi dilinde veya İngilizce ya da Fransızca dillerinden birinde yapılmalıdır. Bununla beraber, bir Akit Devlet, 62. maddeye göre bir çekince koyarak, İngilizce ya da Fransızca dillerinden birisinin kullanımına itiraz edebilir.

Madde 45

Çeviri araçları ve giderleri

- (1) Bölüm III’te belirtilen başvurularda, Merkezi Makamlar, münferit bir durumda veya genel olarak, talep edilen Devletin resmi diline tercümeyi, talep edilen Devlette orijinal dilinden veya başka herhangi bir istenen dilden yapılabileceğini kararlaştırabilirler. Herhangi bir anlaşma yoksa ve talepte bulunan Merkezi Makamın-Madde 44 (1) ve (2)’nin gerekliliklerine uyması mümkün değilse, başvuru ve ilgili belgeler daha sonra talep edilen Devletin resmi diline çevrilmek üzere İngilizce veya Fransızca çevirisiyle birlikte iletilebilir.
- (2) 1. fıkranın uygulanmasından kaynaklanan çeviri masrafları, Devletlerin Merkezi Makamları tarafından aksi kabul edilmedikçe, talep eden Devlet tarafından karşılanır.
- (3) 8. maddeye rağmen, talep eden Merkezi Makam, başvurunun ve ilgili belgelerin çevirisinin masraflarını, söz konusu masrafların adli yardım sistemi tarafından karşılanması söz konusu ise karşılanmamış olan tutar kadarıyla, başvuranın ödemesine karar verebilir.

Madde 46

Birleştirilmemiş hukuk sistemleri – yorum

- (1) Bu Sözleşmede ele alınan herhangi bir konuya ilişkin farklı bölgesel birimlerde geçerli olan iki veya daha fazla hukuk sistemlerinin veya kurallar dizisinin uygulandığı bir Devletle ilgili olarak:
  - a) Devletin kanunlarına veya usullerine yapılan herhangi bir atıf, uygun olduğu hallerde, ilgili bölgesel birimde yürürlükte olan kanun veya usule atıf yapar şeklinde anlaşılır;
  - b) O Devlette verilmiş, tanınmış, tanınmış ve tenfiz edilmiş, tenfiz edilmiş veya değiştirilmiş bir karara yapılan herhangi bir atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimde verilmiş, tanınmış, tanınmış ve tenfiz edilmiş, tenfiz edilmiş veya değiştirilmiş bir karara bir karara atıf yapar şeklinde anlaşılır;
  - c) O Devletteki bir adli veya idari makama yapılan herhangi bir atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki bir adli veya idari makama atıf yapar şeklinde anlaşılır;

- d) Bir devletin Merkezi Makamlar dışındaki herhangi bir yetkili makamına, kamu kuruluşuna ve diğer kurumlarına yapılan atıf, uygun olduğu yerlerde, ilgili bölgesel birimde yetkili kılınmış makamlara yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - e) O Devletteki yerleşim yerine veya mutata meskene ilişkin yapılan atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki meskene veya mutata meskene yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - f) O Devletteki varlıkların bulunduğu yere ilişkin yapılan atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki varlıkların yerine yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - g) Bir Devletteki yürürlükte olan karşılıklılık esasına dayalı bir düzenlemeye yapılan atıf, uygun olduğu yerlerde, ilgili bölgesel birimde yürürlükte olan karşılıklılık esasına dayalı bir düzenlemeye yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - h) O Devletteki ücretsiz adli yardıma yapılan bir atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki ücretsiz adli yardıma yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - i) Bir Devletteki nafaka düzenlemesine yapılan atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki nafaka düzenlemesine yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
  - j) Bir Devletteki masrafların tahsiline yapılan atıf, gerekli hallerde, ilgili bölgesel birimdeki masrafların tahsiline yapılan atıf şeklinde anlaşılır;
- 2) Bu madde, Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü'ne uygulanmaz.

Madde 47

Birleştirilmemiş hukuk sistemleri - maddi kurallar

- (1) Farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha fazla bölgesel birimi olan bir Akit Devlet, yalnızca böyle farklı bölgesel birimleri kapsayan durumlara bu Sözleşmeyi uygulamak zorunda değildir.

- (2) Farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha fazla bölgesel birimi olan bir Akit Devletteki bir bölgesel birimin yetkili makamı, böyle bir kararı yalnızca Bu Sözleşme'ye bağlı aynı Akit Devletin bir başka farklı bölgesel birimi tanıdığı veya tenfiz ettiği için tanımak veya tenfiz etmek zorunda değildir.
- (3) Bu madde, Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü'ne uygulanmaz.

Madde 48

Nafaka Mükellefiyetine Dair Önceki Lahey Sözleşmeleri ile eşgüdüm

Akit Devletler arasındaki ilişkilerde, Madde 56 (2) uyarınca, bu Sözleşme, 2 Ekim 1973 tarihli Nafaka Mükellefiyetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizine Dair Lahey Sözleşmesi'ni ve bu tür devletler arasındaki yürürlüğün kapsamı, bu Sözleşmenin uygulanmasının kapsamıyla çakıştığı müddetçe Çocuklara Karşı Nafaka Mükellefiyetine Dair Kararların Tanınması ve Tenfizine Dair 15 Nisan 1958 tarihli Lahey Sözleşmesini devre dışı bırakır.

Madde 49

1956 New York Sözleşmesi'yle eşgüdüm

Akit Devletler arasındaki ilişkilerde, bu tür devletler arasındaki yürürlük kapsamı bu Sözleşmenin uygulanmasının kapsamıyla çakıştığı müddetçe bu Sözleşme, Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsili Hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ni devre dışı bırakır.

Madde 50

Belgelere ve kanıtlara ilişkin önceki Lahey Sözleşmeleriyle ilişki

Bu Sözleşme, 1 Mart 1954 tarihli Hukuk Usulüne Dair Sözleşme'yi, 15 Kasım 1965 tarihli Hukukî ve Ticari Konularda Adli ve Gayriadli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair Lahey Sözleşmesi'ni ve 18 Mart 1970 Tarihli Hukukî ve Ticarî Konularda Yabancı Ülkelerde Delil Sağlanması Hakkında Sözleşmesi'ni etkilemez.

Madde 51

Düzenlemelerin ve ek anlaşmaların eşgüdümü

- (1) Bu Sözleşme, bu Sözleşme'yle düzenlenen konulara ilişkin hükümleri içeren ve Akit Devletlerin Taraf oldukları bu Sözleşme'den önce imzalanan herhangi bir uluslararası düzenlemeyi etkilemez.
- (2) Herhangi bir Akit Devlet, bu tür anlaşmaların ve Sözleşmenin amaçlarıyla uyumlu olması ve bu tür Devletlerin Akit Devletlerle arasındaki ilişkide Sözleşme'nin hükümlerinin uygulanmasını etkilememesi şartıyla, kendi aralarında Sözleşme'nin uygulanmasını geliştirmek amacıyla bir veya daha fazla Akit Devletle anlaşmalar imzalayabilir. Böyle bir anlaşmayı imzalayan Devletler bir kopyayı Sözleşme'nin depoziterine iletir.
- (3) 1. ve 2. Fıkralar ayrıca karşılıklılık düzenlemelerine ve ilgili devletler arasındaki özel ilişkilere dayalı yeknesak kurallara da uygulanır.
- (4) Sözleşmenin imzalanmasından sonra bu tür düzenlemeler Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü Üye Devletleri ve diğer Akit Devletler arasında Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını etkilememesi şartıyla Sözleşme'yle düzenlenen hususlarda Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü'nün düzenlemelerinin uygulanmasını etkilemez. Sözleşme, Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü Üye Devletleri arasındaki kararların tanınması veya tenfizine ilişkin, Sözleşme'nin imzalanmasından önce veya sonra kabul edilen Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü kurallarını etkilemez.

Madde 52

En etkili kural

- (1) Bu Sözleşme, aşağıdaki durumlarda, talep eden Devlet ve talep edilen Devlet arasında yürürlükte olan bir anlaşmanın, düzenlemenin veya uluslararası belgenin veya talep edilen devlette yürürlükte olan karşılıklılık esasına dayalı bir düzenlemenin uygulanmasını engellemez:

- a) Madde 22 f)'ye hanel getirmeksizin, nafaka kararlarının tanınmasına yönelik esasları genişleten;
  - b) Nafaka kararlarının tanınma ya da tanınma ve tenfizi başvurularına ilişkin basitleştirilmiş, daha hızlı işlemler;
  - c) Madde 14 ila 17'de öngörülenden daha faydalı adli yardım; veya
  - d) talep eden Devletteki bir başvurana talep edilen Devletin Merkezi Makamına doğrudan bir talepte bulunmaya izin verme işlemleri.
- (2) Bu Sözleşme, 1 a) - 1 c) fıkralarında değinildiği gibi daha etkin kurallar sağlayan talep edilen Devlette yürürlükte olan bir yasanın uygulanmasını engellemez. Ancak, 1 b)'de atıfta bulunulan daha basitleştirilmiş, hızlı işlemler ile ilgili olarak, bu işlemler Madde 23 ve 24'te taraflara sağlanan koruma ile ve özellikle tarafların işlemlerden haberdar olmaya ve herhangi bir itiraz veya temyize ilişkin dava açmaya yeterli imkâna sahip olma hakkıyla uyumlu olmalıdır.

Madde 53

Yeknesak yorumlama

Bu Sözleşme'nin yorumlanmasında, Sözleşmenin uluslararası karakterine ve uygulanmasında yeknesaklığı teşvik etme gerekliliğine önem atfedilir.

Madde 54

Sözleşme'nin uygulanmasının incelenmesi

- (1) Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Genel Sekreteri, Sözleşme'nin uygulanmasını gözden geçirmek ve Sözleşme kapsamında iyi uygulamaların geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla düzenli aralıklarla Özel bir Komisyon toplar.
- (2) Bu gözden geçirme için, Akit Devletler Sözleşme'nin uygulanmasını ile ilgili olarak istatistikler ve içtihatlar da dâhil olmak üzere bilgi toplama konusunda Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Daimi Bürosuyla işbirliği yapar.

Madde 55

Formların Değişikliği

- (1) Bu Sözleşmeye eklenen formlar, tüm Akit Devletlerin ve tüm üyelerin davet edildiği Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Genel Sekreteri tarafından toplanan Özel Komisyonunun kararı ile değiştirilebilir. Formları değiştirme teklifi toplantının gündemine dâhil edilir.
- (2) Özel Komisyonunda hazır bulunan Akit Devletler tarafından kabul edilen değişiklikler, söz konusu değişikliklerin depoziter tarafından tüm Akit devletlere bildirimini takip eden yedinci takvim ayının ilk günü, tüm Akit devletler için yürürlüğe girer.
- (3) 2. Fıkrafta öngörülen dönemde herhangi bir Akit Devlet, Madde 62 uyarınca, yapılan değişiklikle ilgili olarak depozitere yazılı bildirimde bulunmak suretiyle çekincesini ortaya koyabilir. Çekince geri çekilene kadar bu türden bir çekince koyan Devlet, bu değişiklikle ilgili olarak bu sözleşmeye Taraf bir devlet olarak ele alınmaz.

Madde 56

Geçici Hükümler

- (1) Sözleşme aşağıdaki her durumda uygulanır:
  - a) Talep eden ve talep edilen devlet arasında Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra talep edilen devletin merkezi makamı tarafından, 7. Maddeye dayanan bir istem ya da III. Bölüm hükümlerine dayanan bir başvuru alındığında;
  - b) Menşe devlet ve talep edilen devlet arasında Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra talep edilen devletin yetkili makamı tarafından, tanıma ve tenfize ilişkin doğrudan bir istem alındığında;
- (2) 48. maddede sözü edilen Lahey Nafaka Sözleşmeleri'nin birisine de Taraf olan Bu Sözleşme'nin Akit Devletleri arasındaki tanınmaya ve tenfize ilişkin olarak bu Sözleşme'nin o Devlette

yürürlüğe girmesinden önce menşe Devlette verilen kararın uygulanmasına, kararın verilmesi sırasında yürürlükte olan Sözleşmenin hükümleri uyarınca aksi takdirde tanınabilir ve tenfiz edilebilir olan bu Sözleşme'deki tanıma ve tenfiz şartları engel teşkil ediyorsa, Sözleşme'nin şartları uygulanır.

- (3) 21 yaşından küçük bir kişiye ilişkin ebeveyn-çocuk ilişkisinden kaynaklanan nafaka düzenlemesi dışında, Talep edilen devlet, sözleşmenin menşe devlet ve talep edilen devlet arasında yürürlüğe girmesinden önce vadesi dolmuş olan ödemelere ilişkin bir karar ya da nafaka düzenlemesini, bu Sözleşme hükümlerine göre tenfiz etmek ile yükümlü değildir.

Madde 57

Yasalar, usuller ve hizmetlere ilişkin bildirim

- (1) Bir Akit Devlet, onay veya katılım belgesi depozitere verilene veya Sözleşme'nin 61. maddesi bir beyan uyarınca sunulana kadar Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Daimi Bürosu'na aşağıdakileri sunar-
  - a) Nafaka yükümlülüklerine ilişkin olarak kanun ve usullerin açıklanması;
  - b) 6. madde uyarınca yükümlülükleri karşılayacak önlemlerin açıklanması;
  - c) 14. madde uyarınca usullere etkin erişimi başvuranlara nasıl sağlanacağını açıklaması;
  - d) Özellikle borçluyu koruyan hükümler ve zamanaşımı süreleri olmak üzere tenfiz kısıtlamalarını içeren, tenfiz kural ve usullerinin açıklanması;
  - e) Madde 25 (1) b) ve (3)'de belirtilen herhangi bir şart.
- (2) Akit Devletler, 1. fıkradaki yükümlülüklerini yerine getirirken, Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı tarafından önerilen ve yayınlanan bir ülke profili formunu kullanabilir.
- (3) Bilgi, Akit Devletler tarafından güncel tutulur.

BÖLÜM IX - NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 58

İmza, onay ve katılım

- (1) Sözleşme, Yirmi Birinci Oturumu sırasında Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Üye Devletlerinin ve bu Oturuma katılan diğer Devletlerin imzasına açıktır.
- (2) Sözleşme tasdik edilir, kabul edilir veya onaylanır ve tasdik, kabul veya onay belgeleri Sözleşme'nin depositeri olan Hollanda Kralığı Dışişleri Bakanlığı'na verilir.
- (3) Diğer herhangi bir Devlet veya Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü, Madde 60 (1) uyarınca yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmeye katılabilir.
- (4) Katılım belgesi depositer devlete verilir.
- (5) Bu katılımın yalnızca, katılan Devlet ve 65. maddede değinilen bildirim tarihinden itibaren 12 ay içinde katılımına itiraz etmeyen Akit Devletler arasındaki ilişkilere etkisi vardır. Böyle bir itiraz, katılım sonrasında Devletlerin Sözleşme'yi tasdik ettikleri, kabul ettikleri veya onayladıkları sırada da bildirilebilir. Böyle bir itiraz depositere bildirilir.

Madde 59

Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütleri

- (1) Yalnızca egemen Devletler tarafından oluşturulan ve bu Sözleşme'yle düzenlenen bazı veya tüm konularda yetkinliğe sahip bir Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü benzer şekilde bu Sözleşme'yi imzalayabilir, kabul edebilir veya bu Sözleşme'ye katılabilir.
- (2) Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü, imza, kabul, onay ya da katılma sırasında depositeri yazılı olarak, kendisine üye devletler tarafından Örgüte devredilen yetkiler itibariyle hangi konularda Sözleşmenin uygulama alanı bulacağı hakkında bilgilendirmelidir. Örgüt, bu fıkra kapsamında verilen en yakın zamandaki bil-

diride belirtildiği üzere, yetkisi dahilindeki her türlü değişikliği yazılı olarak depozitere zamanında bildirir.

- (3) İmza, kabul, onay veya katılım sırasında, bir Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü, 63. madde uyarınca bu Sözleşme'nin uygulama alanı bulacağı tüm konularda kendisinin yetkili olduğunu ve Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü'ne mevzubahis konu hususunda yetki devreden Üye Devletlerin, Örgüte ilişkin imza, kabul, onay veya katılım sonucu olarak bu Sözleşme'yle bağlı olduğunu bildirebilir.
- (4) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi için Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü tarafından depozitere verilen herhangi bir belge Örgüt 3. fıkra uyarınca bir beyanda bulunmadığı sürece göz önünde tutulmaz.
- (5) Bu Sözleşme'deki "Akit Devlete" veya "Devlete" yapılan herhangi bir atıf uygun olduğu yerlerde Sözleşme'ye Taraf olan bir Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütüne aynı şekilde uygulanır. Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü tarafından 3. Fıkra uyarınca yapılan bir bildiri bu Sözleşme'de "Akit Devlete" veya "Devlete" yapılan herhangi bir atıf uygun olduğu yerlerde ilgili Örgütün Üye Devletlerine uygulanır.

Madde 60

Yürürlüğe giriş

- (1) Sözleşme, Madde 58'de belirtilen tasdik, kabul veya onaydan oluşan ikinci belgenin depozitere verildikten sonraki üç aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.
- (2) Daha sonra Sözleşme aşağıdaki tarihlerde yürürlüğe girer-
  - a) Madde 59 (1)'de belirtilen, daha sonra tasdik eden, kabul eden veya onaylayan her Devlet veya Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü için tasdik, kabul ve onay belgelerinin depozitere verilmesini takip eden üç aylık sürenin sonunu izleyen her ayın birinci gününde;

- b) Madde 58 (3)'de belirtilen her Devlet veya Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütü Madde 58 (5)'de yapılan itirazlar döneminin sona ermesinin ertesi gününde;
- c) Sözleşme'nin 61. maddesi uyarınca uzatıldığı bir bölgesel birim için o maddede belirtilen bildirimden sonraki üç ayın bitimini takip eden ayın ilk gününde.

Madde 61

Birleştirilmemiş hukuk sistemlerine göre beyanlar

- (1) Bir Devletin Sözleşme'de yer alan konulara ilişkin farklı hukuk sistemleri barındıran iki veya daha fazla bölgesel birimi varsa, imza, tasdik, kabul, onay sırasında 63. Madde uyarınca bu Sözleşme'nin bölgesel birimlerini veya bir veya daha fazlasını kapsayabileceğini beyan edebilir ve bu beyanı başka bir beyan sunarak herhangi bir zaman değiştirebilir.
- (2) Böyle bir beyan depozitere bildirilir ve Sözleşme'nin geçerli olduğu bölgesel birimler açıkça belirtilir.
- (3) Devletin bu madde kapsamında hiçbir beyanda bulunmaması durumunda, Sözleşme, bu Devletin tüm bölgesel birimlerini kapsar.
- (4) Bu madde herhangi bir Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütü'ne uygulanmaz.

Madde 62

Çekinceler

- (1) Herhangi bir Akit Devlet, tasdik, kabul, onay veya katılım sürecinden sonra olmamak üzere veya 61. maddeye binaen bir beyan sırasında Madde 2(2), 20 (2), 30 (8), 44 (3) ve 55 (3)'te öngörülen bir veya daha fazla çekince koyabilir. Başka hiçbir çekince konulmasına izin verilmez.
- (2) Herhangi bir Devlet, herhangi bir zamanda çekincesini geri alabilir. Çekincenin geri alınması depozitere bildirilir.

- (3) Çekince, 2. fıkrada belirtilen bildirimden sonraki üçüncü takvim ayının ilk günü yürürlükten kalkar.
- (4) Bu madde kapsamındaki çekincelerin Madde 2 (2)'de öngörülen çekince dışında hiçbir karşılıklı etkileri yoktur.

Madde 63

Beyanlar

- (1) Madde 2 (3), 11 (1) g), 16 (1), 24 (1), 30 (7), 44 (1) ve (2), 59 (3), ve 61(1)'de belirtilen beyanlar, imza, tasdik, onay veya katılım üzerine veya bundan sonra herhangi bir zamanda yapılabilir ve herhangi bir zamanda veya geri çekilebilir.
- (2) Beyanlar, değişiklikler ve geri çekmeler depozitere bildirilir.
- (3) İmza, tasdik, onay veya katılım sırasında yapılan bir beyan, ilgili Devlet için bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi ile eş zamanlı olarak yürürlüğe girer.
- (4) Daha sonraki bir zamanda yapılan bir beyan, değişiklik veya beyanın geri çekilmesi, bildirimde depoziter tarafından alındığı tarihten sonraki üç aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 64

Fesih ihbarı

- (1) Bir Akit Devlet, depozitere hitaben yazılı bir bildirimle bu Sözleşme'yi feshedebilir. Fesih, Sözleşme'nin uygulandığı çok birimli bir Devletin bazı bölgesel birimleriyle sınırlı olabilir.
- (2) Fesih, depoziter tarafından alındığının bildirildiği tarihten sonraki 12 ayın bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer. Bildirimde feshin yürürlüğe girmesi için daha uzun bir süre belirtildiğinde fesih depoziter tarafından alındığının bildirildiği bu daha uzun dönemin sona ermesi üzerine yürürlüğe girer.

Madde 65

Bildirim

Depoziter, 58. ve 59. maddeler uyarınca imzalamış, tasdik etmiş, kabul etmiş, onaylamış veya katılmış olan Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı Üyelerini ve diğer Devletleri ve Bölgesel Ekonomik Bütünleşme Örgütlerini aşağıdaki hususlara ilişkin haberdar eder:

- a) 58. ve 59. maddelerde belirtilen imza, tasdik, kabul ve onaylar;
- b) Madde 58 (3), (5) ve 59'da belirtilen katılımlar ve katılımlara yapılan itirazlar ;
- c) Sözleşme'nin 60. maddesi uyarınca yürürlüğe girdiği tarih;
- d) Madde 2 (3), 11 (1) g), 16 (1), 24 (1), 30 (7), 44 (1) ve (2), 59 (3) ve 61 (1)'de belirtilen beyanlar;
- e) Madde 51 (2)'de belirtilen anlaşmalar;
- f) Madde 2 (2), 20 (2), 30 (8), 44 (3) ve 55 (3)'te belirtilen çekinceler ve Madde 62 (2)'de belirtilen geri çekmeler;
- g) Madde 64'te belirtilen fesih ihbarları.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, aşağıda imzası bulunanlar bu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Lahey'de 23 Kasım 2007 tarihinde İngilizce ve Fransızca dillerinde, her iki metin aynı derecede geçerli olmak üzere tek nüsha halinde Hollanda Krallığı Hükümeti arşivlerinde saklanacak olan bu Sözleşme'nin tasdikli kopyası diplomatik kanallardan Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı'nın Üyelerinin her birine konferansın Yirmi Birinci Oturumunun tarihinde ve bu Oturuma katılmış olan diğer Devletlerin her birine gönderilir.